

Bibliografie

Literatura k odsunu i okolnostem, jež jej předcházely, stejně jako k jeho důsledkům, je dnes již neobyčejně bohatá a rozmanitá. Není proto možné ji tu uvést ani v relativní úplnosti; odkazujeme proto především na literaturu nejnovější. Starší studie jsou uvedeny v bibliografiích novějších publikací a lze je proto snadno vyhledat. Výjimku tvoří pouze tituly edic dokumentů anebo knihy dokumenty v podstatněji míře obsahující (jsou označeny *).

Edice dokumentů

Beneš, Edvard: Šest let exilu a druhé světové války. Praha 1946.

Beneš, Edvard: Paměti. Od Mnichova k nové válce a k novému vítězství. Praha 1947.

Beneš, Edvard: Odsun Němců z Československa.

Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940 - 1947. Ed. K. Novotný. Praha 1996, 2002.

Cesta ke květnu. Vznik lidové demokracie v Československu, 2 sv. Edd. M. Klimeš, P. Lesjuk, I. Malá, V. Prečan. Praha 1965.

Cestou května. Dokumenty k počátkům naší národní a demokratické revoluce. Ed. J. Soukup. Praha 1975.

Československo-sovětské vztahy v diplomatických jednáních 1939 - 1945. Edd. J. Němeček, H. Nováčková, I. Štoviček, M. Teichmann. Praha 1998.

Češi a sudetoněmecká otázka. Ed. J. Vondrová. Praha 1994.

Intolerance. Češi, Němci a Židé na Ústecku 1938 - 1948, Ústí nad Labem 1998.

Jech, Karel - Kaplan, Karel: Dekrety prezidenta republiky 1940 - 1945. Brno 1995 (2 sv.), 2002 (1. sv).

Komu sluší omluva? Češi a Sudetští Němci. Praha 1992.

Mejdrová, Hana: Trpký úděl. Výbor dokumentů k dějinám německé sociální demokracie v Československu v letech 1937 - 1948. Praha 1997.

Odsun. Die Vertreibung der Sudetendeutschen. Vyhnaní sudetských Němců. Dokumentation zu Ursachen, Planung und Realisierung einer „ethnischen Säuberung“ in der Mitte Europas. Bd. 1 - Vom Völkerfrühling und Völkerzwist 1848/49 bis zum Münchener Abkommen 1938 und zur Errichtung des „Protektorats Böhmen und Mähren“ 1939. Edd. R. J. Hoffmann u. A. Harasko. München 2000.

Pithart, Petr - Příhoda, Petr: Čítanka odsunutých dějin. Praha 1998.

Zapomenuté pohraničí. Šumvald u Uničova 1938 - 1945. Usp. J. Čajová. Praha 1999.

Schwierige Nachbarschaften. Deutsche und Polen - Deutsche und Tschechen im 20. Jahrhundert. Eine Darstellung in Dokumenten. Stuttgart u. a. 1990.

Německý nacionalismus a fašismus na Chomutovsku. Dokumenty z let 1932 - 1945. Praha 1990.

Němci ven - Die Deutsche raus! Edd. H. Hertl - U. Schmider - K. W. Ziegler. Praha 2001.

Literatura

Auerhan, Jan: Jazykové menšiny v Evropě. Praha 1924.

Baxa, Bohumil: Zákon o zřízení župním a jeho nedostatky. Praha 1922.

Bayern viertes Stamm: Die Integration der Flüchtlinge und Heimatvertriebenen nach 1945. Wien u. a. 1998.

Beer, Ferdinand a kol.: Odboj a revoluce 1938 - 1945. Praha 1965.

Begegnung und Konflikt. Schlaglichter auf das Verhältnis von Tschechen, Slowaken und Deutschen 1815 - 1989. Edd. J. Hoensch u. H. Lemberg. Essen 2001.

Beník, Antonín a kol.: Partyzánské hnutí v Československu. Praha 1958.

Beneš, Zdeněk: Pojmy vlast a národ v díle Daniela Adama z Veleslavína. In Problémy dějin historiografie IV. AUC - Phil. et. hist. 1, 1988.

Benešovy dekrety. Sborník textů. Edd. V. Pavlíček, J. Dejmek, J. Wejgl. Praha 2002.

Bobák, Jan: Maďarská otázka v Česko-Slovensku

(1944 - 1948). Bratislava 1996.

Brandes, Detlef: Velmocí a vyhnaní a vysídlení Němců z Československa. In K pětadesátinám V. Prečana. Praha 1998.

Brandes, Detlef: Češi v protektorátu. Praha 2000.

Brandes, Detlef: Der Weg zur Vertreibung 1938 - 1945. München 2001.

Broková, Eva: Politická kultura německých aktivistických stran v Československu 1918 - 1938. Praha 1999.

Cesta do katastrofy. Ed. D. Brandes, V. Kural, I. Režanková, Praha 1993.

Cesta ke smíření. Sest. F. Olbert. Praha 1991.

Čelovský, Bořivoj: So, oder so. Ostrava - Šenov 1995, 1997.

Čelovský, Bořivoj: Mnichovská dohoda 1938. Ostrava - Šenov 1999.

Čelovský, Bořivoj: Konec tisku v Čechách? Ostrava - Šenov 2001.

Češi, Němci, odsun. Diskuse nezávislých historiků.

Edd. B. Černý, J. Křen, V. Kural a M. Otáhal. Praha 1990.

Češi a Němci. Dějiny, kultura, politika. Praha - Litomyšl 2001.

Češi a Němci - historická tabu. Praha 1995.

Češi a Němci na Vysočíně. Havl. Brod 1998.

Čornej, Petr: Cizí, cizozemec a Němec. In Nový Mars Moravicus. Brno 1999, s. 95 - 109.

Čvančara Jaroslav: Někomu život, někomu smrt. Československý odboj a nacistická okupační moc 1941 - 1943. Praha 1997.

Das Scheitern der Verständigung. Tschechen, Deutsche und Slowaken in der Ersten Republik (1918 - 1938). Edd. J. K. Hoensch - D. Kováč. Essen 1994.

Dejmek, Jindřich - Kuklík, Jan - Němeček, Jan: Kauza: tzv. Benešovy dekrety. Historické kořeny a souvislosti. (Tři české hlasy v diskusi). Praha 1999.

Emancipácia Židov - antisemitismus - prenasledovanie v Nemecku, Rakúsko-Uhorsku, v českých zemiach a na Slovensku. Edd. J. K. Hoensch - S. Biman - L. Lipták. Bratislava 1999.

Gebel, Ralf: „Heim ins Reich!“ K. Henlein und der Reichsgau Sudetenland 1938 - 1945. München 1999.

Gütermann, Christoph: Das Minderheitenschutzverfahren des Völkerbundes. Berlin 1979

Habel, Fritz Peter: Die Sudetendeutschen. München 1992.

*Hahnová, Eva: Sudetoněmecký problém: Obřízné loučení s minulostí. Praha 1996, Ústí n. L. 1999.

Hahnová, Eva - Hahn, Hans Henning: Sudetoněmecká vzpomínání a zapominání. Praha 2002.

Hajn, Alois (usp.): Problém ochrany menšin. Praha 1923.

Hobsbawm, Eric J.: Národy a nacionalismus od roku 1780. Praha 2000.

Hodrová, Daniela a kol.: Poetika míst. Praha 1997.

Horáček, Cyril ml.: Jazykové právo československé republiky. Praha 1928

Hofeřš, Miloš: Národní jednota severočeská. Organizace, vývoj a činnost v letech 1885 - 1939.

Dipl. práce ústavu hosp. a soc. dějin FF UK, Praha 2001.

Houžvička, V. a kol.: Reflexe sudetoněmecké otázky a postoje obyvatelstva českého pohraničí k Německu. Ústí n. L. 1997.

*Hušíčková, Růžena: Kladsko a Československo v letech 1945 - 1947. Kladský sb. - supplementum 1. Hradec Králové 1999.

Hrabovec, Emilia: Vertreibung und Abschub. Deutsche in Mähren 1945 - 1947. Frankfurt a. M. 1995

Hroch, Miroslav: V národním zájmu. Praha 1996, 1999.

Hruška, Emil: Pohoří divočáků aneb sudetoněmecké kapitoly. Praha 2002.

- Churaň, Milan: Postupim a Československo. Praha 2001.
- Jaksch, Wenzel: Cesta Evropy do Postupimi. Vlna ústusid v podunajském prostoru. Praha 2000.
- Jirík, Václav: Nedaleko od Norimberku. Z dějin retribučních soudů v západních Čechách. Cheb 2000.
- Kaplan, Karel: Pravda o Československu 1945 - 1948. Praha 1990.
- Kaplan, Karel: Poválečné Československo. Československo 1945 - 1948. Národy a hranice. München 1985.
- Kárný Miroslav: „Konečné řešení“. Genocida českých lidí v německé protektorátní politice. Praha 1991.
- Karpaš, Roman - Kvaček, Robert: Stalo se na severu Čech 1900 / 2000. Liberec 2001.
- Kastner, Quido: Osídlování českého pohraničí od května 1945 I - II.. Ústí n. L. 1999.
- Konkurrenzpartnerchaft. Die deutsche und die tschechoslowakische Wirtschaft in der Zwischenkriegszeit. Edd. B. Barth - J. Faltus - J. Křen - E. Kubů. Essen 1999.
- Konfliktní společenství, katastrofa, uvolnění. Náčrt výkladu německo-českých dějin od 19. století. Praha 1997.
- Korálková, Luba: Svět je plný dobrých lidí. Ústí n. L. 1997.
- Krajanské organizace sudetských Němců v SRN ed. V. Kural, Praha 1998.
- Král, Václav: Otázky hospodářského a sociálního vývoje v českých zemích 1938 - 1945, sv. 1 - 3. Praha 1958.
- Krofta, Kamil: Z dob naší první republiky. Praha 1939.
- Křen, Jan: Konfliktní společenství. Toronto 1989, Praha 1990.
- Křen, Jan: Do emigrace. Západní zahraniční odboj 1938 - 1939. Praha 1963, 1969.
- Křen, Jan: V emigraci. Západní zahraniční odboj 1939 - 1940. Praha 1969.
- Kučera, Jaroslav: Odsun nebo vyhnání? Sudetští Němci v ČSR v letech 1945 - 1947. Praha 1992.
- Kučera, Jaroslav: Česká historiografie a odsun Němců. Pokus o bilanci čtyř let, Soudobé dějiny 1994/2 - 3, s. 365-373.
- Kučera, Jaroslav: „Die Hai wird nie wieder so stark sein“. Tschechoslowakische Deutschlandspolitik 1945 - 1948. Dresden 2001.
- Kuklík, Jan - Gebhart, Jan: Všední dny protektorátu. Praha 1996.
- Kural, Václav: Konflikt anebo společenství? Praha 1993.
- Kural, Václav: Místo společenství - konflikt! Praha 1994.
- Kural, Václav: Češi, Němci a mnichovská křížovátka. Praha 2002 (v tisku).
- Kural, Václav: Vlastenci proti okupaci. Ústřední vedení odboje domácího 1940 - 1943. Praha 1995.
- Lemberg, Hans - Franzen Karl.: Die Vertriebenen. Hitlers letzte Opfer. Berlin - München 2001.
- Macura, Vladimír: Znamení zrodu. Praha 1983.
- Maliř, Jiří: Od spolků k moderním politickým stranám. Brno 1996.
- Mandler, Emanuel: Benešovy dekrety, proč vznikaly a co jsou. Praha 2002.
- Maršálek, Pavel: Veřejná správa Protektorátu Čechy a Morava v letech 1939 - 1945. Praha 1999.
- Maur, Eduard: Pojetí národa ve starší české historiografii jako východisko koncepce českého národa v první polovině 19. století. In Národní obrození a rok 1848 v evropském kontextu. Litomyšl 1988, s. 7 - 20.
- Migration. Lernchancen für den historisch-politischen Unterricht. Hrsg. K. Pellens, Schwalbach 1998.
- Milotová Jaroslava a kol.: Židovské zlato, ostatní drahé kovy, drahé kameny a předměty z nich v českých zemích 1939 - 1945. Praha 1999.
- Mosný Peter, Československý menšinový problém v mezinárodních zmluvách po prvej svetovej vojne, Právněhistorické studie 31, 1990, s. 151 - 168.
- Nováček, Silvestr: Vystěhování Němců z Brna a odsun z jihomoravského pohraničí. Brno 1996.
- Osvobození československa Rudou armádou I - II. Praha 1965.
- Obraz Němců, Rakouska a Německa v české společnosti 19. a 20. století. Edd. J. Křen a E. Broklová. Praha 1998.
- Pavlíček, Václav: Úvahy o české státnosti I. Praha 2002.
- Peška, Zdeněk, Národní menšiny a Československo, Bratislava 1932.
- Polonczarz M., Internální tábor pro německé obyvatelstvo Malá pevnost Terezín 1945 - 1948. Terezín 1997.
- Průcha, Václav a kol.: Hospodářské dějiny Československa v 19. a 20. století. Praha 1974.
- Průcha, Václav: Hospodářský vývoj českých zemí v letech 1918 - 1945. In Studie o technice v českých zemích 1918 - 1945 V. Praha 1995, s. 35 - 46.
- Radvanovský, Zdeněk: Konec česko-německého soužití v ústecké oblasti. Ústí n. L. 1997.
- Reichsgau Sudetenland (1938 - 1945). Essen 1999.
- Rok 1945 na Chomutovsku. Chomutov 1995.
- Seibt, Ferdinand: Německo a Češi. Praha 1996.
- Schelle, Karel: Vývoj správy v předválečném Československu I., II. Praha 1991.
- Šmahel, František: Idea národa v husitských Čechách. České Budějovice 1971, Praha 2000.
- Sobota, Emil: Národnostní právo v Československu. Praha 1938.
- Sobota, Emil: Der tschechoslowakische Nationalitätenrecht. Praha 1931.
- Sobota, Emil: Jazykové právo v evropských státech. Praha 1934.
- Sobota, Emil: Co to byl protektorát. Praha 1946.
- Staněk, Tomáš: Odsun Němců z Československa. Praha 1991.
- Staněk, Tomáš: Persekuce 1945. Persekuce tzv. státně nespolehlivého obyvatelstva v českých zemích (mimo tábory a věznice). Praha 1996.
- Staněk, Tomáš: Tábory v českých zemích 1945 - 1948, Ostrava - Šenov 1996
- Studie o sudetoněmecké otázce. Ed. V. Kural, Praha 1996.
- „Sudety“ pod hákovým křížem. Ed. V. Kural a Z. Radvanovský. Ústí n. L. 2002
- Teichová, Alice: Německá hospodářská politika v českých zemích v letech 1939 - 1945. Praha 1998.
- Tschechen, Slowaken und Deutsche. Nachbarschaft im Europa. Bonn 1995.
- Temperley, Harold W.V. (ed.): A History of the Peace Conference of Paris V. London 1921.
- Thornberry, Patrick: International Law and the Rights of Minorities. Oxford 1992.
- Třeštilk, Dušan: Kosmova kronika. Studie k počátkům českého dějepiscectví a politického myšlení. Praha 1968.
- Ungleiche Nachbarn. Demokratische und nationale Emanzipation bei Deutschen, tschechen und Slowaken (1815 - 1914). Edd. H. Mommsen - J. Kořalka. Essen 1993.
- Urban, Otto: Česká společnost 1848 - 1918. Praha 1982.
- V rozdělené Evropě. Češi, Slováci, Nemci a ich státy v letech 1948 - 1989.
- Edd. D. Kováč - J. Křen - H. Lemberg. Bratislava 1998.
- Vynútený rozchod. Vyhnanie a vysídlenie z Československa 1938 - 1947 v porovnaní s Poľskom, Maďarskom a Juhoosláviou. Edd. D. Brandes, E. Ivaničková a J. Pešek. Bratislava 1999.
- Vencovský, František a kol.: Dějiny bankovníctví v českých zemích. Praha 1999.
- Z druhé republiky. Praha 1993.
- Zimmermann, Volker: Die Sudetendeutschen im NS- Staat. Politik und Stimmung der Bevölkerung im Reichsgau Sudetenland 1938 - 1945. Essen 1999.
- Ztracené dějiny. Praha 1992.